

ועדת ערר לארנונה כללית שליז עיריית הרצליה

ערר 13/22,
2/21, 36/23

העוררת: צ'אקיר סוכנויות בע"מ
ע"י עו"ד דרור יצחקי
- נ ג ד -

המשיב: מנהל הארנונה, עיריית הרצליה
ע"י עו"ד דביר לייבוץ

החלטה

בפנינו ערר בנוגע לסיווג של עסק אשר מאפיינו מפורט בעדות בעל העסק מר צ'אקיר בעמוד 2 לפרוטוקול של הדיון מיום 31.01.2024 כדלקמן:

"אנחנו מוכרים סורקים אינטרא-אוראליים, אני רוצה להסביר מה זה. זה שם שלא אומר שום דבר. רובנו היינו אצל רופא שיניים ורגילים שלוקחים מידות כמו פלסטלינה בפה לקבל את המידות ואז שולחים למעבדה, יוצקת גבס ומזה עושים את השיניים. בעולם הדיגיטלי אין יותר את החומרים האלה ויש סורקים אינטרא-אוראליים מצלמה בתלת מימד שמצלמת את הפה בתלת מימד והקובץ נשלח אלינו לבית המלאכה ומשם אנחנו מתחילים את העבודה וזה חוסך את השלבים שדיברנו קודם וזה מאוד מדויק ודיגיטלי. ברגע שיש את הקובץ על המסך, בית המלאכה מתחיל לעבוד.

זה שלב הסריקה. הרבה פעמים הסורקים האלה ניתנים במתנה שיעבדו איתנו. הכל ממוחשב. זה ראשי תיבות CAD עיצוב וייצור, זה מושג בקאט קאם. הטכנאים שלנו בתצהיר היה רשום 5 טכנאים והיום יש לנו 6 טכנאים"

נשאלת השאלה מהו הסיווג הנכון לעסק, האם שירותים ומסחר – מעבדה, או תעשייה ומלאכה. טוענת העוררת כי יש לסווג בסיווג תעשייה או מלאכה כשמירב הדגש בסיכומים הינו כי הסיווג הנכון עבורה הינו בגדר מלאכה נוכח אופי פעילותה בנכס והמשיבה טוענת כי יש לסווג את פעילות העוררת בנכס כמעבדה שהינה בגדר משרדים שירותים ומסחר בהתאם לצו הארנונה.

שני הצדדים התבססו על פסקי דין ובעיקר על פסק הדין בע"מ 2503/13 אליהו זוהר נ' עיריית ירושלים [להלן: פסק דין זוהר], והעוררת אף הפנתה לפסק דין ת"צ 12804-03-12 יניב נ' עיריית הרצליה [להלן: פסק דין יניב].

לאחר שבחנו את טענות הצדדים ואת פסקי הדין אליהם הפנו, הגענו לכלל דעה כי הדין הוא עם העוררת ויש לקבל את הערר ואלה הנימוקים:

בפסק דין זוהר נקבע בין היתר כדלקמן:

"בניסיון להתוות את המאפיינים "מלאכה" מזה ו"שירותים" מזה, ואת ההבחנות ביניהם, נראה לי שניתן לצייר את שני הסיווגים הנ"ל יחד עם הסיווג "תעשייה", על ציר אחד- כאשר בקצהו האחד מצויה "תעשייה", בקצה הנגדי מצויים "שירותים", ובטווח מצויה ה"מלאכה". נכס המשמש ל"תעשייה", באמצעות מכונות ופועלי ייצור. מפעל תעשייה מאופיין גם בכך שהוא עוסק בייצור המוני של מוצרים, ולא בייצור על פי הזמנה של לקוח קצה ספציפי.

לעומת זאת, הנכסים המשמשים לענפי "השירותים" הם נכסים שהפעילות בהם מאופיינת, ככלל, במתן שירות אישי בהתאם לצרכיו של לקוח קונקרטי, לרוב במבנה משרדים, ועל ידי בעל מקצוע חופשי ("צווארון לבן"), כגון עורך-דין, רואה חשבון, רופא, יועץ פיננסי וכדומה.

בתווך בין שתי הקבוצות הללו מצויה קטגוריית הנכסים המשמשים ל"מלאכה", אשר יש בה שילוב בין מאפייני תעשייה למאפייני שירותים. מחד גיסא, בתי מלאכה לסוגיהם מאופיינים במרכיב "שירותי" של מתן שירות מקצועי ללקוח קונקרטי, המגיע לבית מלאכה לקבלת שירות מקצועי. מאידך גיסא, השירות שניתן בבית מלאכה הוא בעל מאפיין "תעשייתי", במובן של עבודת כפיים המתבצעת באמצעות פועלים ועובדי כפיים מקצועיים ("צווארון כחול"), ולא על ידי פקידים ובעלי מקצועות חופשיים ("צווארון לבן").

כמובן שבעידן המודרני אין מדובר עוד בכוכים חשוכים מוארים בעשיות, אלא בבתי מלאכה המשלבים לצד עבודת כפיים גם עבודה עם מיכון מקצועי מתאים.

מאפיינים אלה תואמים לחלוטין את האופי של פעילויות הנחשבות כמלאכה קלאסית, דוגמת אלה הנזכרים שהגדרה המילונית של "בית מלאכה" (נגרייה, מסגרייה וסנדלרייה), וכן סוגים נוספים של בתי מלאכה שהשירות שניתן בהם ללקוחות הוא שירות אישי המאופיין בעבודת כפיים מקצועית.

פעילות המקיימת שני מאפיינים אלה ראויה להיות מסווגת לצרכי ארנונה בסיווג של "מלאכה" או "בית מלאכה".

כשמיישמים כללים אלו על המקרה שבפנינו לא יכולה להיות מחלוקת כי העוררת יוצרת יש מיש, ונוצר בנכס מוצר אשר משווק לרופאי שיניים. אמנם המוצר הוא חדשני ואיננו כרוך בעבודת כפיים שאפיינה בעבר בתי מלאכה כגון סנדלרים, נגרים וכיו"ב, אבל לדעתנו יש לפרש את המונח בית מלאכה בעת המודרנית פרשנות שמתאימה לימינו אנו.

חיזוק לקביעה האמורה אנו מוצאים בפסק דין ניסן יניב שאמנם דן באישור תביעה ייצוגית והבקשה נדחתה, אבל העובדות הן דומות מאד למקרה שבפנינו ובית המשפט כב' השופטת רות רונן קבעה בסעיף 12 לפסק הדין כדלקמן:

"כאמור, בפסק הדין מרסייה הנ"ל נקבע כי הסיווג הנכון למספרות, שהן עסק שאין בו אלמנט ייצורי קלאסי אלא תיקון והתאמה על-פי מידות מזמין ספציפי, צריכות להיות מסווגות כ"בית-מלאכה". אני סבורה כי אם מספרות מסווגות כבית-מלאכה, הרי שמכוח קל וחומר יש מקום לסווג כך גם מעבדות שיניים, בהן מבוצעות פעולות "ייצור" מובהקות הרבה יותר מאשר אלה המבוצעות במספרה – פעולות של תיקון וייצור של שתלים ותותבות ומכירתם ללקוחות. העובדה כי מדובר בעיסוק הקשור לעולם הרפואה ומשרת את רופאי השיניים, אין בה כדי לשלול את המסקנה האמורה.

על-כל-פנים, די בכל האמור לעיל כדי לקבוע כי יש אפשרות סבירה כי שאלה זו תוכרע לטובת הקבוצה, ודי בכך לצורך אישור בקה כתביעה ייצוגית."

במקרה שבפנינו מדובר בייצור של שתלים ואנו מקבלים את הניתוח המשפטי שמקל וחומר אם מספרות מוגדרות כבית מלאכה הרי שיש להגדיר כך אף ייצור של שתלים כפי שנעשה בתיק שבפנינו.

באשר לטענת המשיבה כי מדובר במעבדה, המונח מעבדה מוגדר בויקיפדיה "מקום המספק תנאים מבוקרים וציוד המאפשרים מחקר ניסויים ובדיקות". פרשנות זו למונח מעבדה הינה מתאימה בעינינו והולמת את המונח מעבדה בצו הארנונה. במעבדה עושים שימוש באמצעים שמטרתם חקר במדעי הטבע, ביולוגיה, כימיה ופיסיקה, רפואה, הנדסה, וכל תחום מדעי או טכנולוגי בו יש צורך לערוך ניסויים או לבחון מוצרים שונים. הפעילות המבוצעת על ידי העוררת אינה עונה על ההגדרות האמורות. העוררת אינה מבצעת מחקרים מדעיים ומחקרים בכלל ולא ניסויים, אלא עוסקת בייצור באמצעים טכנולוגיים מתקדמים של שתלים וזאת באמצעות 5-6 עובדים שהם טכנאי שיניים.

המשיבה בסיכומיה טענה כי מבוצעת פעילות מכירה בנכס של מוצרים שאינם בגדר שתלים שמוצרים על ידי העוררת אלא מוצרים שמיועדים למכירה בתחום רפואת השיניים. מר צ'קירי נחקר בנושא האמור בחקירה נגדית והכחיש את הדברים. המשיבה בסיכומיה צרפה פרסומים שונים שביצעה העוררת לאחר מועד ההוכחות, ולקראת הסיכומים מבלי לבקש מאיתנו רשות להגיש ראיות נוספות, ברור כי דבר זה הינו פסול ואינו תקין ולא יכול לשמש כראייה ולא הוכח כי העוררת עוסקת במכירת מוצרים בתחום רפואת השיניים. אנו מקבלים את עדותו של מר צ'קירי שכנגדה לא הובאה ראיה סותרת כי הפרסומים נעשו לפני שנים אחדות ולא נמחקו מאתר האינטרנט, לכן אין בכך כדי להוות הוכחה כי בנכס מבוצעת פעילות של מכירה ושיווק מוצרים כאמור.

לאור האמור לעיל אנו מקבלים את הערר ומורים כי סיווג הנכס יעשה כבית מלאכה בהתאם לצו הארנונה לשנים הרלוונטיות.

לנוכח האמור בפסק דין ניסן יניב שם המשיבה הייתה עיריית הרצליה היה על העירייה לתקן את הסיווג בהתאם ולא היה צורך לקיים הליך משפטי לשם כך ולפיכך אנו מחייבים את המשיבה בהוצאות העוררת בסך 8000 ₪ ומע"מ שישולמו בתוך 30 ימים מהיום.

1. החלטה זו תפורסם באתר האינטרנט של העירייה

בהתאם לסעיף 3 (ב) לתקנות בתי המשפט לעניינים מנהליים (סדרי דין), תשס"א-2000, לרשות הצדדים קיימת זכות ערעור לפי ביהמ"ש לעניינים מנהליים וזאת תוך 45 יום מיום מסירת פסק הדין.

חבר: ח'ית יואב דנה

חבר: עו"ד יצחק לב

יו"ר: עו"ד עירית פריבר
נשר

ניתן שלא בנוכחות הצדדים ביום 05/06/2024